

Waai III,

- De situatie van de meer dan 5200 Waaienezen die in Passo verblijven is verre van rooskleurig. Dag en nacht met z'n allen in dezelfde ruimte; slapen, koken, de dag doorbrengen. Kortom, leven met elkaar, elk gezin op een paar m² palets bedekt met zeil. Dit vluchtelingenkamp heet Rimba Raya.
- Er wordt gewerkt aan een vooruitzicht op terugkeer naar het dorp, de grond die hen zo vertrouwd is aan de voet van de berg Salahutu, waarvan de voorouders eeuwen geleden, in 1600, zijn neergestreden en dit dorp Waai hebben gesticht. Generatie op generatie heeft men land van het oerwoud opengebrouwen en bewerkt. Met de oogst van het land en van de zee, bloeiende particuliere openbaar vervoer ondernemingen en de vele kleine winkeltjes hebben de mensen Waai gemaakt tot wat het voor de verwoesting was; welvarend in menig opzicht, in de vaart der volkeren van Indonesië. Een land, een dorp ontwikkelt zich. Met hun geploeter konden zij hun kinderen laten studeren..
- Nu zitten zij, berooid en verdreven in Rimba Raya of verspreid over Indonesië als vluchtelingen, wat hen aangedaan is door mensen die hun landgenoten zijn en in historisch perspectief hun broeders en zusters. Het dorp Suli is aangevallen, meer dan 50 huizen vernield. Vrouwen en kinderen geëvacueerd naar "veilige" oorden o.a. ook naar Passo. In de media spreekt men van een opgroeiende verloren generatie, zoals ook alle andere lotgenoten in de verschillende brandhaarden van de wereld. Hoe vergaat hen het leven na drie maanden in Passo? Hoe pakt men het leven weer op?
- Sinds een paar maanden hebben ruim 630 basisschoolleerlingen hun eigen locatie, en ruim 425 pubers zetten hun voortgezette opleiding voort in Passo en omgeving. Er is vraag naar schooluniformen en schoenen voor de sekola dasar, basisschoolleerlingen.
- Vanaf de eerste aanvallen op Waai hebben de Nederlandse Waaienezen en betrokkenen bij dit dorp, geld opgestuurd om de familie te helpen. Per familie of in verenigingsverband, PAWI, de vereniging van nakomelingen van het dorp Waai. Binnen deze vereniging is het Steunfonds in het leven geroepen om de hulp te coördineren. Met de totale verwoesting staan wij met de rug tegen de muur en kunnen wij het niet alleen aan, daarom vragen wij derden, buiten de vereniging, om financiële hulp. Bij elke financiële overmaking vragen wij om een verantwoording. Zo ook nu, van het coördinerend team van Rimba Raya in Passo, dat onder leiding staat van dhr. drs. Dirk Bakarbesy. Dit team bepaalt de mate van hoe er hulp geboden kan worden, maakt een programma voor de korte en langere termijn, voert de onderhandelingen met de gouverneur over de terugkeer naar Waai, houdt ons op de hoogte over de ontwikkelingen op Ambon.. De dominee die eerder de kar trok voor de hele gemeenschap zit in het team en heeft nu meer armslag voor de zielezorg van zijn gemeente. Hulp wordt ook geboden door families, woonachtig op andere eilanden van Indonesië, en met name vanuit Jakarta.
- Het geld dat tot nu toe opgestuurd is werd omgezet in voedsel, materiaal om in te koken en uit te eten, kleding, zeep, medicijnen. Geen enkel vervoer gaat zonder betaalde militaire bescherming.
- De ontwikkelingen: Met de hulp van de zusterorganisatie van Artsen zonder Grenzen uit België en Frankrijk, M.S.F. staan nu al 30 barakken voor leefeenheden van ± 40 mensen, zo'n ± 8 à 9 gezinnen. Voor watervoorziening is gezorgd. Overigens zijn de activiteiten van de M.S.F. mede-gefinancierd door de Nederlandse regering. De verhuizing van ± 1200 mensen staat nu te gebeuren.
- Programma dat men op korte termijn wil realiseren:
  - Elektriciteitsaansluiting in de barakken.
  - Aankoop van babyvoeding.
  - Creëren van werkgelegenheid, zodat men weer zelf in eigen levensonderhoud kan voorzien en niet in de laatste plaats als middel tegen de stress, in de vorm van:
    - verkoop groenten. Er is land voor moestuinen beschikbaar. Nu nog de zaden en het gereedschap
    - verkoop van brood door de vrouwen
    - verkoop van vis op de markt.
    - meubelmakerij om te beginnen met het vervaardigen van rotanmeubelen.
    - visvangst met één boot met motor en netten.
- Een veilige terugkeer naar Waai. Begin maken met het heropbouwen van het dorp, opnieuw beplanten ter gewassen, onder de condities van veiligheid en bescherming. Terugtrekking van de jihad uit het dorp en het plaatsen van een veiligheidspost is van absolute voorwaarde.